

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2016-11-23

Diarienummer
551-24803-2016
Dossienummer
1494-1140

Sida
1(13)

Lantmännen Reppe AB
Jungmansgatan 8
531 40 Lidköping

Ombud:
Advokaten Erica Nobel
Advokatfirman Delphi
Stora Nygatan 64
211 37 Malmö
erica.nobel@delphi.se

Ändringstillstånd för tillverkning av etanol och stärkelse på fastigheterna Hyveln 2 och Sockerbruket 2 i Lidköpings kommun

Koder i miljöprövningsförordningen (2013:251): 15.230 (B), 15.150 (B), 15.140 (C)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutar enligt 9 kap. miljöbalken om ändring i tillståndet lämnat den 13 maj 2009 (dnr 551-69726-2008) för tillverkning av etanol och stärkelse på fastigheterna Hyveln 2 och Sockerbruket 2 i Lidköpings kommun. Ändringen avser tillstånd till utökad produktion av etanol samt till de mängder gluten, fodermedel och andra biprodukter som följer av tillverkningen.

Tillståndets omfattning ska ha följande nya lydelse (ändring understruken).

Tillståndet omfattar en årlig produktion av 17 500 m³ etanol, räknat som 100 % ren etanol, och 60 000 ton stärkelse inklusive stärkelsederivat, räknat som 88 % torrs substans, samt de mängder av gluten, fodermedel och andra biprodukter som följer av tillverkningen.

Följande nya villkor gäller för verksamheten.

15. Verksamhetsutövaren ska i god tid före schaktning, utfyllnad eller andra markarbeten som utförs inom verksamhetsområdet skriftligen underrätta tillsynsmyndigheten om planerade arbeten.

Miljöprövningsdelegationen beslutar också att ändra villkor 11, som härafter har följande lydelse.

11. Det ska finnas en aktuell beredskapsplan. Beredskapsplanen ska utformas i samråd med Räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten. Vid brand ska släckvatten kunna omhändertas och hindras att förorena Lidan, Vänern eller annan vattenrecipient. Uppsamlingsvolymen för släckvatten ska vara minst 100 m³.

I övrigt gäller tillståndet enligt miljöbalken från den 13 maj 2009.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång eftersom ändringstillståndet avser en verksamhet som redan pågår.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när ändringstillståndet tas i anspråk.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller yrkandet om verkställighetsförordnande. Ändringstillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse om detta beslut införs inom tio dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgs-bygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Lidköpings kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Det finns en ökande efterfrågan på Lantmännen Reppe AB:s (i fortsättningen kallat bolaget) produkter, framför allt på den amerikanska marknaden. För att kunna möta denna efterfrågan behöver bolaget redan under 2017 öka sin etanolproduktion, vilket föranleder ändring av gällande tillstånd i den delen som berör etanolproduktionen.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 13 maj 2009 tillstånd till en årlig produktion av 15 000 m³ etanol, räknat som 100 % ren etanol, och 60 000 ton stärkelse inklusive stärkelsederivat, räknat som 88 % torrs substans, samt de mängder av gluten, fodermedel och andra biprodukter som följer av tillverkningen.

För verksamheten gäller följande villkor.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Processavloppsvatten ska avledas till kommunens avloppsreningsverk. För avloppsvattnet gäller följande.

- a) Utgående avloppsvattenmängd ska mätas kontinuerligt. Om mängden avloppsvatten överstiger 750 m³ för enskilt dygn ska åtgärder omedelbart vidtas så att värdet kan hållas.
- b) Utsläppet av organiska ämnen, mätt som BOD₇ får inte överstiga 1 300 kg som årsmedeldygn. Om utsläppet överstiger 2 300 kg BOD₇ under enskilt dygn ska åtgärder omedelbart vidtas så att värdet kan hållas.

Med årsmedeldygn avses medelvärde för minst 12 provtagningsdygn under året. Högst 10 % av analysresultaten får uteslutas vid beräkningen.

- c) Processavloppsvattnets pH-värde ska hållas inom intervallet 6,5–10 före utsläpp till det kommunala ledningsnätet. Om avvikelse skulle ske ska åtgärder omedelbart vidtas så att utsläppen hålls inom intervallet.
- 3. Resultatet av genomförda energihushållningsåtgärder och planerade åtgärder ska årligen redovisas i miljörapporten.
 - 4. a) Utsläpp av störande lukt från tillverkningen ska så långt möjligt begränsas. Processluft från fermentorn ska renas i en särskild reningsanläggning senast den 31 december 2010. Anläggningen ska vara så effektiv att luktaavgången genom behandlingen reduceras med minst 80 %.
 - b) Mätning av luktutsläppet från fermentorn, glutentorken och stärkelsetorken ska göras i samband med förstagångsbesiktning, dock senast den 31 december 2011. Resultaten ska redovisas till tillsynsmyndigheten.
 - c) I de fall luktolägenheter av betydelse ändå uppstår ska bolaget vidta åtgärder i syfte att minimera störningarna.
 - 5. Vid alla punktutsläpp av stofthaltig luft ska effektiv stoftavskiljningsutrustning finnas installerad och i drift. Stofthalten i utgående luft från stärkelsetorken får vid normal drift inte överstiga 20 mg/Nm³ torr gas.

Stofthalten i luft från övriga punktutsläpp får vid normal drift inte överstiga 5 mg/Nm³ torr gas. Om begränsningsvärdet överskrids ska åtgärder snarast vidtas så att värdet kan hållas. Normal drift omfattar all tid förutom start- och stopperioder.

- 6. Kontroll av begränsningsvärdena i villkor nr 4 och 5 ska ske vart tredje år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.
- 7. Buller från anläggningen inklusive transporter inom verksamhetsområdet ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

50 dB(A) dagtid (kl. 07–18) utom sön- och helgdagar,

45 dB(A) kvällstid (kl. 18–22) samt sön- och helgdagar (kl. 07–22)

40 dB(A) nattetid (kl. 22–07)

Den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras antingen genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år. Då ska också typiska bullerhändelser som riskerar att nattetid ge höga momentana ljudnivåer kartläggas.

8. Kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska förvaras i täta behållare på ogenomsläppligt underlag. Flytande kemiska produkter ska förvaras på ogenomsläpplig invallad yta eller ha motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym om inte annat medges av tillsynsmyndigheten. Vid förvaring utomhus ska invallningen ha skydd för påkörning. Förvaringstankar för kemiska produkter ska ha fungerande larm- och nivåmätningssystem samt överfyllnadsskydd så att överfyllning, läckage, haverier och dylikt förhindras. Tillsynsmyndigheten kan medge undantag från kraven om särskilda skäl föreligger.
9. Ett särskilt utrymme för förvaring av flytande kemikalier, såsom pallförvaring av saltsyra, svavelsyra, enzymer och rengöringskemikalier ska ställas i ordning senast den 31 december 2010. Utrymmet ska ha ogenomsläpplig invallad golvyta för uppsamling av vätska.
10. Dagvattenbrunnar inom områden där kemiska produkter hanteras ska vara tydligt markerade. Absorptionsmedel samt anordningar för att snabbt täta dagvattenbrunnarna ska finnas lätt tillgängliga och användas vid spill.
11. Det ska finnas en aktuell beredskapsplan och resurser för hantering av släckvatten.
[Ändrat genom detta beslut]
12. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.
13. Ett fastställt program för provtagning och kontroll av legionella ska finnas och följas för att säkerställa att dessa bakterier inte växer till i kylsystem eller på andra ställen.
14. Ett förslag till kontrollprogram ska inlämnas till tillsynsmyndigheten senast 4 månader efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Samråd

Samråd om verksamhetens inverkan på omgivningen har skett enligt 6 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen har den 26 april 2016 beslutat att den planerade ändringen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 30 juni 2016. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningarna Nya Lidköpings-Tidningen och Skaraborgsbygden och remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnämnden i Lidköpings kommun, Lidköpings reningsverk, Trafikverket och Räddningstjänsten Västra Skaraborg.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Miljö- och byggnämnden, Trafikverket och Räddningstjänsten. Bolaget har bemött yttrandena.

Klassificering av verksamheten

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med följande verksamhetskoder.

- 15.230 (B) anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande mer än 5 000 ton ren alkohol per kalenderår. (5 kap. 25 §)
- 15.150 (B) anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker för en produktion av mer än 25 000 ton per kalenderår. (5 kap. 16 §)

Ökning av mängden tillståndsgiven produktion av etanol medför ingen ändring i verksamhetens klassificering.

Ansökan

Bolaget yrkar att Miljöprövningsdelegationen lämnar tillstånd till utökad produktion av etanol till 17 500 m³ etanol per år, räknat som 100 % etanol, samt till de mängder av gluten, fodermedel och andra biprodukter som följer av tillverkningen.

Vidare yrkar bolaget att den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns samt att omedelbar verkställighet av ändringstillståndet medges.

Bolaget anser inte att det behövs några ytterligare villkor för verksamheten, utöver de som anges i gällande tillstånd.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget framställer etanol för dryckesändamål, stärkelseprodukter och vetegluten med biprodukter i form av olika fodermedel för grisar och nötkreatur samt organiskt material till biogasanläggningar i närområdet. Verksamheten bedrivs med spannmål som råvara.

Den ansökta verksamheten utgör en begränsad produktionsökning av etanol. Det är således den del av bolagets verksamhet som avser tillverkning av etanol samt de mängder av gluten, fodermedel och andra biprodukter som följer av tillverkningen, som är föremål för prövning. Det ingår inte någon förändring av stärkelseproduktionen i ansökan.

Befintlig verksamhet

Stärkelse från olika mjölråvaror omvandlas i olika steg i bränneriet till råsprit 92 vol-% samt biprodukterna finkelalkohol, drank, koldioxid och luttervatten (alkoholfritt vatten).

Den färdiga råspriten är en mellanprodukt och används som råvara vid framställning av finsprit 96 vol-% genom ytterligare upparbetning.

Planerad ändring

Ökad kapacitet och kompletteringar

Processen för etanoltillverkning kommer inte att påverkas tekniskt av den ansökta ökningen. Det ska dock poängteras att anläggningen för etanoltillverkning i dag har en kapacitet som motsvarar nu tillståndsgiven volym. Den ansökta förändringen

kräver därmed ökad kapacitet genom vissa kompletteringar av befintlig utrustning. Framför allt är det destillationskolonner som behöver förses med fler så kallade bottnar. Detta kan dock ske genom ombyggnad av innandömet i befintliga kolonner.

De ytterligare förändringar som planeras är:

- Tagande i drift av en i dag avställd lagringssilo för mjöl
- Ökad kapacitet i mixern för blandning av mjöl och vatten
- Ökad uppehållstid i stegen för likvifiering och försockring, troligen genom komplettering med ytterligare tankar (en per steg)
- Ökad kapacitet i vakuumsystemet
- Ökad kapacitet i steg för värmeöverföring, vilket innebär komplettering av värmväxlararea och pumpkapacitet

Såväl tillståndsgivna som tillkommande mängder vid ansökt ändring redovisas nedan.

Produktion		Tillståndsgiven produktion	Ansökt förändring
Stärkelse inkl. stärkelsederivat, 88 %	ton TS/år	60 000	0
Etanol, 100 %	m ³ /år	15 000	2 500
Följdprodukter			
Gluten	ton/år	8 800	0
Fodelmedel (drank och sekundasprit)	ton/år	312 500	26 000

Miljökonsekvensbeskrivning

Användning av råvaror och kemikalier kommer att öka vid ansökt förändring av verksamheten. Ökningen är proportionell mot ökad produktion. Sannolikt ökar andelen mjöl som råvara då kvarnen i dagsläget är en trång sektor.

Användning av naturresurser (elenergi, ånga och vatten) kommer att öka vid ansökt förändring. Den totala resursförbrukningen bedöms inte öka i proportion till produktionsökningen.

Utsläpp till vatten – Ansökt förändring innebär ökade mängder BOD₇ samt en viss ökning av flödet av processavloppsvatten, vilket leds till det kommunala reningsverket i Lidköping. I tabellen nedan redovisas bedömda mängder till det kommunala reningsverket.

BOD ₇ (kg/dygn)	Nuvarande förhållanden (år 2015)	Ansökt ändring
BOD ₇ totalt		
Medel	950	1 150
Max månad	1 450	1 750
Max dygn	1 900	2 300

BOD ₇ löst (ca 60 %)		
Medel	560	680
Max månad	870	1 050
Max dygn	1 150	1 350

Ökningen bedöms inte negativt påverka driften av reningsverket eller möjligheter att innehålla dess villkor.

Den ansökta förändringen bedöms inte leda till ökade utsläpp av dagvatten eller påverka dess sammansättning. Därmed bedöms utsläppet inte påverka möjligheten att nå en god ekologisk status i Lidan eller Vänern. Utsläppet av dagvatten bedöms heller inte påverka några kvalitetsfaktorer för recipienten.

Utsläpp till luft – Utsläppen av koldioxid (biogent ursprung), TOC/VOC och luktande ämnen bedöms öka proportionellt mot produktionsökningen. Från kvarnen/mjölhanteringen sker även ett mindre utsläpp av stoft (partiklar). Gällande villkor för stoft, TOC och lukt bedöms kunna innehållas. Ökningen av utsläppta mängder vid ansökt förändring bedöms inte ändra förutsättningarna för att i närområdet till bolagets anläggning innehålla gällande miljökvalitetsnormer.

Transporter – Vid ansökt förändring kommer antalet transporter att öka. De transporter som berörs är de som transporterar spannmål/mjöl, etanol, drank och kemikalier. Ökningen av antalet transporter bedöms vara proportionell mot produktionen. Den ansökta förändringen bidrar därigenom till ökade utsläpp av koldioxid, kväveoxider, partiklar och svaveldioxid.

Buller – Ansökt förändring kommer inte medföra någon installation av bullrande utrustning, men transportererna kommer att öka något. Bullersituationen bedöms dock inte påverkas nämnvärt i jämförelse med nollalternativet.

Avfall – Uppkomna mängder avfall, främst emballage från kemikalieanvändning, förväntas öka vid ansökt förändring jämfört med nollalternativet på grund av ökad kemikalieförbrukning.

Mark – Hela området är riskklassat av Länsstyrelsen till MIFO Klass 1, det vill säga mycket stor risk för föroreningar. Vid installation av nya tankar kommer inarbetade rutiner att följas vad gäller anmälan till tillsynsmyndigheten, markundersökningar, bygglov etcetera.

Risker – Ökad andel brandfarlig vara kommer att hanteras och förvaras inom verksamhetsområdet. Ansökt förändring innebär även en ökning av transporter inom verksamhetsområdet.

I händelse av brand kan dagvattnet stängas av via en brunn med skjutspjäll. Brunnen är placerad på huvudområdets nordvästra sida, mot Sjöhagsgatan, där även en nyckel för att öppna brunnen finns upphängd. I de fall avstängning blir nödvändigt, kan släckvattnet sedan pumpas över från en dagvattenbrunn till avloppsbrunnen, varifrån släckvattnet pumpas vidare till processavloppstanken. Samtliga brunnar och brunnsnyckel är uppmärkta.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan och förslår ändring av villkor 11 samt ett nytt villkor 15.

11. Det ska finnas en aktuell beredskapsplan. *Beredskapsplanen ska utformas i samråd med Räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten. Vid brand ska släckvatten kunna omhändertas och hindras att förorena Lidan, Vänern eller annan vattenrecipient. Uppsamlingsvolymen för släckvatten ska vara minst 100 m³.* (föreslagen ändring kursiverad)
15. Bolaget ska i god tid före schaktning, utfyllnad eller andra markarbeten som utförs inom verksamhetsområdet skriftligen underrätta tillsynsmyndigheten om planerade arbeten.

Utsläpp till vatten

Ansökt ändring innebär ett ökat flöde till det kommunala avloppsreningsverket liksom ökade mängder BOD₇ och något ökade mängder totalkväve. Dock ryms ökningen inom nu gällande villkor.

Även om gällande villkor, som anges i mängd totalt BOD₇, kan innehållas så står bolagets utsläpp för en relativt stor andel av BOD-belastningen på det kommunala reningsverket. Verket närmar sig redan i dag sina tillståndsgivna mängder, varför det är önskvärt att begränsa BOD-belastningen från bolagets verksamhet.

Bolaget har därför utrett alternativa lösningar om det visar sig att utsläppen ökar mer än gällande bedömning eller mer än vad som kan hanteras av reningsverket. Bolaget föreslår att man vid behov, med relativt kort varsel, kan installera en utrustning för lamellsedimentering och eventuellt en slamtank, vilket skulle medföra att mängden BOD₇ som utgörs av suspenderat avskiljbart material (cirka 40 %) kan avskiljas och på så sätt avlasta det kommunala reningsverket. Enligt Länsstyrelsen skulle en sådan lösning visserligen minska den totala belastningen av BOD men den får inte leda till att den förhållandevis lätt avskiljbara partikulära delen av BOD renas lokalt samtidigt som den lösta andelen BOD, vilket belastar det kommunala reningsverkets biosteg, ökar till en nivå som gör att biosteget blir överbelastat. Av kompletteringen framgår att andelen BOD₇ totalt kan förväntas öka med 20 % eller 200 kg/dygn vid ansökt ändring jämfört med nuvarande förhållanden. Vid jämförelse med den senaste miljörapporten för det kommunala reningsverket verkar utrymme för bolagets tillskott finnas, varför Länsstyrelsen bedömer att tillstånd kan ges ur den aspekten. En förutsättning är dock att det kommunala reningsverket samtycker.

Den ansökta ändringen medför ingen förändring av flöden eller föroreningsmängder i dagvattnet.

Utsläpp till luft

Ansökt ändring innebär en viss ökning av verksamhetens utsläpp till luft. Det finns i dag villkor avseende luktande ämnen och stoft och dessa villkor kommer att innehållas även vid ansökt ändring. Utsläppet av biogen koldioxid från fermentering ökar med drygt 15 %.

Utsläppet av VOC i form av etanol från skrubbern samt diffusa utsläpp från tanklagringen bedöms öka med mindre än 1 ton per år. Länsstyrelsen anser inte att ökningen är av sådan omfattning att något ytterligare villkor är befogat.

Transporter

Transporterna är omfattande och kommer att öka med cirka 2 200 transportrörelser (7 % av transportrörelserna i området). Det är främst transporter av spannmål och drank som kommer öka och till viss del transporter av etanol. Ur transportsynpunkt är anläggningen bra lokaliserad intill flera större vägar. På dessa vägar innebär det tillkommande transportflödet en ökning av tunga transporter med cirka 0,2 %. Gällande bullervillkor omfattar redan transporter inom verksamhetsområdet. Beräkningar har visat att bullerbidraget från tillkommande transporter inom verksamhetsområdet är litet. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl att meddela några tillkommande villkor med anledning av ett ökat transportarbete.

Energi

Verksamheten är relativt energiintensiv och ansökt ändring kommer att öka energianvändningen med 7 % till cirka 101 700 MWh per år. Samtidigt har bolaget vidtagit åtgärder som medfört att den specifika elförbrukningen i antal kWh per m³ etanol minskat med mer än 50 % de senaste fem åren och den specifika ångförbrukningen med drygt 30 %.

Ånga levereras av Lidköpings värmeverk och tillkommande behov ryms, enligt vad som framgår av samrådsredogörelsen och i ansökan, inom värmeverkets tillstånd.

Nuvarande villkor 3 innebär visserligen inga krav på energibesparingar men väl ett krav på redovisning av hur bolaget fortsatt arbetar med energifrågan. Med tanke på det arbete som vidtagits sedan nuvarande tillstånd meddelades bedöms nuvarande villkor tillräckligt även om energianvändningen kommer att öka.

Buller

En bullerutredning har utförts och beräkning av ljudnivåer har gjorts dels vid befintliga bostäder, dels vid planerat bostadsområde i Västra Hamnen. Bullerdämpande åtgärder har utförts/pågår för en del identifierade bullerkällor. Utredningen visar att gällande bullervillkor innehålls vid nuvarande bostäder och kommer att innehållas även vid planerat område i Västra Hamnen. Ansökt ändring innebär ingen ändring av bullernivåer.

Mark

Ansökt ändring innebär anläggning av nya tankar varvid markarbeten kommer att utföras, delvis inom ramen för befintligt tillstånd. Området Östra Hamnen är riskklassat till MIFO Klass 1, det vill säga mycket stor risk för föroreningar. Det finns därför anledning att bolaget kontaktar tillsynsmyndigheten för att bedöma risk för föroreningar samt behov av utredningar, undersökningar och skyddsåtgärder innan markarbeten utförs. Länsstyrelsen anser att detta ska föreskrivas som ett nytt villkor.

Risker

Anläggningen hanterar kemikalier som medför risker. Bland annat hanteras etanol som är mycket brandfarligt, ammoniaklösning och syror med risk för hälsa- och miljö, Raisacat för stärkelsemodifiering vilket bland annat är cancerframkallande. Vidare används mycket mjöl vilket är dammexplosivt. Bolaget har låtit utföra både

en miljörisikanalys och en släckvattenutredning. Det finns rutiner för hantering av kemiska produkter och det finns redan ett villkor om hur förvaring ska ske.

De största riskerna med hanteringen bedöms finnas i samband med en eventuell brand och det släckvatten som då uppkommer samt läckage i samband med lossning från bulkbil.

I nuvarande tillstånd finns ett villkor om att det ska finnas en aktuell beredskapsplan respektive resurser för hantering av släckvatten, dock utan närmare specificering. Med anledning av att hanteringen av etanol, som är mycket brandfarligt, ökar liksom att transporterna av både etanol och, i viss mån, andra kemikalier också ökar, är det Länsstyrelsens bedömning att risken för brand i vart fall inte blir mindre. Det finns därför skäl att ändra villkor 11 på så sätt att släckvatten ska kunna omhändertas inom området.

Bolaget har också redovisat olika möjligheter för att kunna omhänderta släckvatten, bland annat genom att stänga av dagvattennätet och samla upp släckvatten i dagvattensystemet samt utnyttja befintlig processavloppstank (vilket dock kräver att den inte är full vid brandtillfället). Länsstyrelsen anser inte att det finns skäl att i detalj reglera vilka åtgärder som ska vidtas utan det bör vara upp till bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten och räddningstjänsten.

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsens gör den samlade bedömningen att en utökad produktion av etanol och de produkter som följer av etanolproduktionen är förenligt med miljöbalkens hänsynsregler och hushållningsbestämmelser. Med de villkor som finns i gällande tillstånd samt med de ändringar och tillägg som Länsstyrelsen har föreslagit bedöms den ansökte verksamheten kunna bedrivas utan oacceptabla störningar för boende och naturmiljö.

Miljö- och byggnämnden i Lidköpings kommun

Miljö- och byggnämnden har ingen erinran mot sökt utökning. Nämnden bedömer att verksamheten kommer att kunna bedrivas på platsen utan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra mot ansökan.

Räddningstjänsten Västra Skaraborg

Räddningstjänsten har inget att tillägga utöver vad som tidigare angetts i samrådsskedet.

Under samrådet angav Räddningstjänsten bland annat att *”Nuvarande förhållanden där eventuellt utsläpp kan rinna fritt inom området till tre dagvattenbrunnar som via ledningsnät har utflöde till Lidan anses inte tillfredsställande”*. Med anledning av det senaste yttrandet har Länsstyrelsen kontaktat Räddningstjänsten och ställt frågan om de anser att bolagets komplettering med redovisning av hur de ska kunna spärra utgående dagvattenledning i händelse av brand är acceptabel. Svaret blev att eftersom dagvattenledningen kan stängas är det en acceptabel lösning.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har inget att invända mot Länsstyrelsens föreslagna justering av villkor 11 eller mot föreslaget nytt villkor 15.

Länsstyrelsen anser att för det fall bolaget skulle överskrida tillståndsgivna mängder BOD₇ kommer ytterligare åtgärder behöva vidtas i samråd med det kommunala reningsverket. I denna del vill bolaget poängtera att de tillståndsgivna mängderna kommer att innehållas och att avtalet med reningsverket kommer att följas. Bolaget för i dagsläget dessutom en dialog med reningsverket angående kommande tillståndsansökan och hur utsläpp till vatten ska hanteras vid en framtida mera omfattande utökning av verksamheten.

Inkomna yttranden föranleder ingen annan slutsats än att bolagets ansökan om ändringstillstånd ska beviljas.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Efter gjorda kompletteringar uppfyller miljökonsekvensbeskrivningen kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Miljöprövningsdelegationen bedömer att utökningen enligt ansökan som helhet innebär en liten förändring av verksamhetens påverkan på miljön och människors hälsa. Delegationen anser att bolaget med det underlag och de skyddsåtgärder som redovisats i ansökan har visat att ändringstillstånd med den ökade omfattning som framgår av ansökan kan medges.

Villkor

Den planerade ändringen av verksamheten kommer bland annat att innebära ökade utsläpp till det kommunala reningsverket. Som framgår av Länsstyrelsens yttrande närmar sig det kommunala reningsverket sin tillståndsgivna kapacitet och bolagets utsläpp av organiskt material står för en relativt stor andel av BOD₇-belastningen på reningsverket. Villkoret om utsläpp till det kommunala reningsverket kräver därför särskilda överväganden.

Villkor 2 b i gällande tillstånd reglerar utsläppet av organiskt material, mätt som BOD₇, till reningsverket dels som årsmedeldygn (1 300 kg/dygn), dels som enskilt dygn (2 300 kg/dygn). Av kompletteringar i ärendet framgår att vid ansökt verksamhet kommer utsläppen som årsmedeldygn att uppgå till cirka 1 150 kg/dygn och enskilda dygn maximalt cirka 2 300 kg/dygn, vilket ligger inom ramen för eller tangerar gällande villkor för verksamheten.

Det bedöms finnas ett visst utrymme för ökade utsläpp till reningsverket räknat som årsmedeldygn. Men utsläpp enskilda dygn vid ansökt verksamhet tangerar

villkorsvärdet på 2 300 kg/dygn. Villkor enligt miljöbalken med exempelvis begränsningsvärden omfattar all drift och ska även inkludera ett visst mått av onormala driftförhållanden. Vid ansökt verksamhet kommer det inte att finnas någon marginal till värdet för maximalt utsläpp enskilda dygn. Villkor 2 b är dock utformat så att det medger överskridande under vissa förutsättningar. Till exempel ska åtgärder omedelbart vidtas om utsläppet överstiger 2 300 kg under enskilt dygn samt vid beräkning av årsmedeldygn får 10 % av analysresultaten uteslutas, vilket ger en viss flexibilitet. Detta ställer dock stora krav på kontroll och uppföljning av utsläppen till det kommunala reningsverket. Dessutom är det viktigt det finns en beredskap för att vidta ytterligare åtgärder så att även värdet som gäller för enskilda dygn kan hållas. Bolaget har också föreslagit vissa åtgärder för att begränsa utsläppen till reningsverket vid behov och som bedöms kunna sättas in med kort varsel. Mot bakgrund av det anses det inte finnas skäl att reglera utsläppet till det kommunala reningsverket utöver det som framgår av villkor 2 i grundtillståndet.

För övrigt delar Miljöprövningsdelegationen Länsstyrelsens bedömning att villkor ska ändras respektive läggas till. Bolaget har inte heller motsatt sig detta.

Verkställighet

Enligt 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får ett verkställighetsförordnande meddelas när det finns skäl till det. Ett verkställighetsförordnande är ett undantag från huvudregeln att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan ett tillstånd får tas i anspråk. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följderna av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras (se rättsfallet NJA 2012 s. 623).

Som skäl för verkställighetsförordnande har bolaget uppgett att man redan under 2017 behöver kunna möta den ökade efterfrågan från USA. Länsstyrelsen anser att verkställighetsförordnande kan beviljas och anför att det inte framkommit några motstående intressen i ärendet.

Ett verkställighetsförordnande skulle i detta fall inte medföra några oåterkalleliga skador på miljön eller människors hälsa. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verkställighetsförordnande kan medges.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att utökningen enligt ansökan, med hänsyn till den begränsade förändringen, innebär en liten förändring av verksamhetens påverkan på miljön och människors hälsa. Ett ändringstillstånd till en utökad produktion av etanol enligt ansökan kan därför lämnas.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har deltagit Anders Hjalmarsson, ordförande, och Birgitta Alexandersson, miljöskakunnig. Ärendet har beretts av Marika Lundmark, miljöhandläggare.

Anders Hjalmarsson

Birgitta Alexandersson

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter

Så här överklagar du Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 28 december 2016.**

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista:

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning (tillsyn)/Maria Hill
- Lidköpings kommun/Miljö- och byggnämnden, miljohalsa@lidkoping.se
- Lidköpings reningsverk, pernilla.bratt@lidkoping.se
- Trafikverket, Region Väst, goteborg@trafikverket.se
- Räddningstjänsten Västra Skaraborg, raddningstjansten@lidkoping.se
- Lidköpings kommun/Kommunkansliet, aktförvararen, 531 88 Lidköping (pappershandling)
- MPD/Anders Hjalmarsson, Birgitta Alexandersson, Martin Jansson
- Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning (prövning)/Marika Lundmark, Anita Harri, Monica Lind